

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.25/2021/3. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2021. június 29. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

Í T É L E T É T:

A bélyeghamisítás vétsége és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2019. december 9. napján kihirdetett 2.B.1115/2018/226. számú ítéletét Terhelt5 V. rendű és Terhelt6 VI. rendű vádlott tekintetében megváltoztatja.

A vádlottak pénz- és bélyegforgalom biztonsága elleni bűncselekményeit folytatólagosan elkövettként minősíti.

A csalás büntettének minősítésénél [Btk. 373. § (1) bekezdés] a (4) bekezdés b) pont mellett a (2) bekezdés b) pontjának bc) alpontját is feltünteti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét mindkét vádlott tekintetében helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2019. év december hó 9. napján kihirdetett 2.B.1115/2018/226. számú ítéletében Terhelt5 V. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottakat bűnösnek mondta ki 5 rendbeli bélyeghamisítás vétségében, mint felbújtót [Btk. 391. § (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés] és folytatólagosan elkövetett csalás büntettében [Btk. 373. § (1) bekezdés és (4) bekezdés b) pont]. Ezért Terhelt5 V. r. vádlottat – halmazati büntetésül – 200 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 200.000 forint, míg Terhelt6 VI. r. vádlottat

– ugyancsak halmazati büntetésül - 150 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 150.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a bíróság mindkét vádlott esetében a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén követendő átváltoztatási eljárásról is.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen Terhelt5 V. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottak, valamint a védőjük jelentett be fellebbezést enyhítésért, pénzbüntetés helyett intézkedés alkalmazása érdekében.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.240/2020/3. számú átiratában a két vádlott vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Rámutatott, hogy a vádlottak terhére rótt vagyon elleni bűncselekmény büntetési tételére figyelemmel próbára bocsátás vagy jóvátételi munka kiszabását a törvény nem teszi lehetővé. Ennél enyhébb intézkedés alkalmazása pedig a büntetés kiszabási körülményekre figyelemmel nem indokolt, súlytalan, továbbá a vádlottak közötti belső arányosságot is sértené. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a két vádlott tekintetében mellőzze a részesi minőség enyhítő körülményként történő alkalmazását, mert ez a körülmény kizárólag a bűnsegédi magatartásra érvényes, a felbújtóra nem. A vagyon elleni bűncselekmények elszaporodottsága és a kettőt meghaladó halmazat e vádlottaknál is súlyosító körülményként értékelendő.

[4] Terhelt5 V. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottak védője a fellebbezését írásban is részletesen megindokolta. Ebben kitért az enyhítő és súlyosító körülményekre, valamint azok helyes értelmezésére. Kiemelte, hogy a vádlottak által okozott – és egyébként teljes egészében megtérített – kár mértéke jóval közelebb esik a nagyobb érték alsó határához, mint a jelentős érték alsó határához. A védői álláspont szerint a folytatólagosság az üzletszerűség mellett nem bírhat súlyosító hatással, mivel ugyanazon körülmény kétszeres értékelését jelentené. A védő indítványozta, hogy a másodfokú bíróság mindkét vádlottal szemben megrovást alkalmazzon, amit elsősorban az okozott kár mértéke, a kár vádlottak általi teljes megtérítése és az elkövetés óta bekövetkezett időmúlás indokol.

[5] A másodfokú bíróság Terhelt5 V. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottak vonatkozásában a büntetőügyet a többi vádlott ügyétől elkülönítette a 2021. év január hó 21. napján kelt 4.Bf.173/2020/50. számú végzésével, mert a védő az ítéltáblához a 2020. év december hó 29. napján érkezett írásbeli fellebbezésének részeként kérte a nyilvános ülés kitűzését is. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság a Be. 599. § (1) bekezdése értelmében nyilvános ülésen bírálta el az ügyet.

[6] A másodfokú bíróság nyilvános ülésén a vádlottak védője az írásban benyújtott és részletesen indokolt fellebbezésével egyezően nyilatkozott. Hangsúlyozta, hogy az enyhítő körülmények jelentő számára és nyomatékára tekintettel jogi álláspontja szerint indokolatlan a vádlottakkal szemben büntetés kiszabása, ehelyett intézkedés – megrovás – alkalmazását szorgalmazta.

[7] Terhelt5 V. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottak, valamint védőjük enyhítést célzó fellebbezése nem alapos.

[8] A felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta és a marasztalt vádlottak bűnösségét nyilvános előkészítő ülésen állapította meg, elsősorban a vádlotti beismerő vallomások, valamint az azokat mindenben alátámasztó egyéb okirati bizonyítékok alapján. A másodfokú bíróság az eljárása során vizsgálta azt is, hogy az elsőfokú bíróság vétett-e olyan eljárási hibát, amely szükségszerűen a törvényszék ítéletének hatályon kívül helyezését vonta volna maga után, azonban ilyen hatályon kívül helyezésére okot adó feltétlen eljárási szabálysértést az elsőfokú bíróság nem követett el.

[9] A rendelkezésre álló iratok alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék a fellebbezéssel érintett terhelteket az előkészítő ülés mibenlétéről, a bűnösségnek az előkészítő ülésen történő beismerésének és annak elfogadásának jogkövetkezményiről maradéktalanul kioktatta, azt a vádlottak a jegyzőkönyvből kitűnően megértették. Mindezek alapján törvényesen járt el a Fővárosi Törvényszék, amikor a vádlotti beismerő nyilatkozatokat a Be. 504. § (2) bekezdésében rögzített feltételek vizsgálatának alapján elfogadta. Ilyen körülmények között a védelmi fellebbezések nem támadták – és a törvény rendelkezései szerint nem is támadhatták – a tényállást és a minősítést.

[10] A fellebbviteli főügyészség átirata keletkezésének időpontjában, a 2020. év szeptember hó 7. napján azonban még más eljárási szabályok voltak hatályban, amelyek a másodfokú elbírálás időpontjában már megváltoztak. Helyesen hivatkozott a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átirata több fellebbezéssel érintett vádlottra vonatkozó tényállás tekintetében arra, hogy az átirat keletkezési időpontjában hatályos Be. rendelkezései szerint a minősítés megváltoztatására nincs lehetőség a Be. 606. § (3) bekezdésének értelmében. Az imént megjelölt eljárásjogi rendelkezés a 2020. év december hó 31. napjáig úgy rendelkezett, hogy a fellebbezéssel támadott ítéletnek a bűnösség megállapítására, a váddal egyező tényállásra, valamint a vádirati minősítéssel egyező minősítésre vonatkozó rendelkezései a másodfokú eljárásban csak akkor változtathatóak meg, ha a terhelt felmentésének vagy az eljárás megszüntetésének van helye.

[11] Ezzel szemben a 2020. év XLIII. törvény 104. §-ával módosított Be. 606. § (3) bekezdése – a 2021. év január hó 1. napjától hatályosan – már a korlátozott fellebbezés elbírálásának keretei között is lehetővé teszi a másodfokú bíróság számára a helyes minősítés megállapítását, ha az elsőfokú bíróság a minősítést illetően tévedett, de egyébként a minősítést a perbeli felek nem vitatták. Jelen esetben több tényállási pontban is ez a helyzet áll fenn, amelyekre a bíróság az alábbiakban részletesen kitér. A jogszabály változásának eredményeként tehát lehetősége volt a másodfokú bíróságnak arra, hogy a korlátozott felülbírálat keretei között is korrigálja az elsőfokú bíróság által tévesen értékelt bűncselekmény minősítését.

[12] A Be. módosításának eredményeként a 606. § (3) bekezdése szerint: ha az elsőfokú bíróság ítélete a vádlott beismerő nyilatkozatának elfogadásán alapult, a másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletnek a bűnösség megállapítására, valamint a vádirati minősítéssel egyező minősítésre vonatkozó rendelkezéseit akkor változtathatja meg, ha a terhelt felmentésének, az eljárás megszüntetésének vagy a bűncselekmény minősítése megváltoztatásának van helye. Utóbbi jogszabályi rendelkezésre tekintettel kerülhetett sor a jelen ügyben érintett két vádlott bűncselekményei minősítésének megváltoztatására.

[13] Terhelt5 V. r. vádlott cselekményeit a 2. tényállási pont alatt, míg Terhelt6 VI. r. vádlott büntetőjogilag tilalmazott magatartásait a 3. tényállási pont alatt rögzítette az elsőfokú bíróság, amely vádlotti magatartások vonatkozásában megállapítható, hogy a bélyeghamisítást azzal követték el felbujtóként a vádlottak, hogy a hatósági plomba helyére egy hamisítottat helyeztettek fel Terhelt1 I. r. vádlottal, amely magatartás mindkét terhelt esetében több leolvasási időszakot érintett. A történeti tényállás alapján megállapítható, hogy a vádlottak ugyanolyan bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközönként többször követték el, és e magatartásukkal kimerítették a Btk. 6. § (2) bekezdésben meghatározott feltételeket, amelyek a folytatólagosság egységének megállapítását teremtik meg a terhükre.

[14] A másodfokú bíróság ezért Terhelt5 V. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottaknak a pénz-és bélyegforgalom biztonsága elleni bűncselekményeit 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett bűncselekménynek minősítette, hiszen a fent megjelölt törvényi konjunktív feltételek mindegyikét megvalósították a vádlottak, amikor felbujtóként követték el a bélyeghamisítás vétségét. Szükséges volt pontosítani a vádlottak terhére megállapított vagyon elleni bűncselekmény minősítését is. Az elsőfokú bíróság Terhelt5 V. r. és Terhelt6 VI. r. vádlott bűnösségét a Btk. 373. § (1) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősítette, tehát azt állapította meg, hogy a nagyobb kárt okozó csalást a vádlott a (2) bekezdés ba-bc) alpontjainak valamelyike szerint valósították meg, azonban pontosan egyik elkövetési magatartás jogszabályi helyét sem jelölte meg.

[15] Az irányadó történeti tényállásból egyértelműen megállapítható, hogy Terhelt5 V. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottak a csalás büntettét üzletszerűen valósították meg. Az üzletszerűség fogalmát a Btk. 459. § (1) bekezdésének 28. pontja határozza meg, amely szerint üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik. A vádlottak több leolvasási időszakon keresztül akadályozták a gázóra működését és ezzel a szolgáltatónak pénzben pontosan kifejezhető kárt okoztak, ezért magatartásuk maradéktalanul illeszkedik az üzletszerűség tényállásába. Ezt egyébként helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság és a történeti tényállásából is ez olvasható ki, azonban a bűncselekmény minősítésének megjelölése során pontatlan volt, mert az üzletszerű elkövetést nem tüntette fel. A Fővárosi Ítéltábla ezért mindkét vádlott vonatkozásában a terhükre megállapított csalás büntettének minősítésénél – az elsőfokú bíróság által egyébként helyesen felhívott Btk. 373. § (1), (4) bekezdés b) pontja mellett – a vonatkozó törvényi hely (2) bekezdés b) pontjának bc) alpontját is feltünteti.

[16] A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság maradéktalanul számba vette és a tényleges súlyuknak megfelelően értékelte a vádlottak javára szóló enyhítő és a terhükre értékelendő súlyosító körülményeket. Az elsőfokú bíróság értékelte, hogy a vádlottak az általuk elkövetett bűncselekményekkel okozott kárt maradéktalanul megtérítették és azt is megfelelően kifejezésre juttatta a törvényszék a szankció megválasztása során, hogy magatartásukkal a terheltek a bűncselekményi értékhatárokon belül az alacsonyabbhoz közelítettek.

[17] A terheltek által megvalósított halmazati cselekmények közül a vagyon elleni bűncselekmény büntetési tétele egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, amely már eleve kizárja a próbára bocsátás alkalmazásának lehetőségét, tekintettel arra, hogy ezen intézkedés alkalmazásának kizárólag akkor van helye, ha az elkövetett bűncselekmény vétség vagy

három évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő büntett. A másodfokú bíróság ugyanakkor nem látott lehetőséget a megrovás alkalmazására sem, mert a büntető anyagi jogi rendelkezések szerint annak akkor van helye a Btk. 64. § (1) bekezdése értelmében, ha a bűncselekmény elbíráláskor már nem veszélyes, vagy olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy az e törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása vagy más intézkedés alkalmazása szükségtelen. Sem a vádlottak által elkövetett csalás büntette, sem pedig az azzal halmazatban álló bélyeghamisítás vétsége nem olyan cselekmények, amelyeknek a társadalomra a veszélyessége az elbíráláskor már megszűnt volna vagy olyan csekély mértékűvé vált volna, amely indokolná a legenyhébb intézkedés alkalmazását. A vádlottak terhére megállapított csalás büntette egy évtől öt évig terjedő, míg a bélyeghamisítás vétsége egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, így a halmazati büntetési tételkeret egy évtől hat évig terjedő beszabadságvesztés lehet.

[18] Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy az elsőfokú bíróság mindkét vádlott esetében a büntetési tétel minimumánál is enyhébb büntetést szabott ki a Btk. 82. § (3) bekezdésének helytálló felhívásával, amelyre a büntetési tételkeret szerint egyébként lehetősége sem lett volna. Ugyanakkor a pénzbüntetés kiszabásával az elsőfokú bíróság messzemenően értékelte a jelentős számú enyhítő körülményt és azt a szóban forgó büntetés alkalmazásával a vádlottak irányában kifejezésre is juttatta.

[19] Az előbbiek alapján az ítéltábla egyik vádlott esetében sem látott lehetőséget a büntetőjogi jogkövetkezmények további enyhítésére, ezért e tekintetben az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta. Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására a Be. 606. § (1) bekezdésének felhívásával került sor.

Budapest, 2021. év június hó 29. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Németh Nándor s.k. előadó bíró, Dr. Halász Etelka s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék 2.B.1115/2018/226. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.25/2021/3. számú ítéletében írt változtatással Terhelt5 V. rendű, valamint Terhelt6 VI. rendű vádlott tekintetében 2021. év június hó 29. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2021. év június hó 29. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. a tanács elnöke